

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Steunpunt

Ontwikkeling van

gestandaardiseerde, genormeerde,

gevalideerde en net- en

koepeloverschrijdende toetsen

2021-2025

Infosessie – 17 juli 2020

Agenda

1. Beleidscontext
2. Opdrachten onderzoeksvragen en toetskalender
3. Gunningsprocedure
4. Vragen

Powerpointpresentatie en verslag beschikbaar op <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/oproepen-voor-onderzoeksvoorstellen>

1. Beleidscontext

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

De beleidsnota

*Ik volg de **kwaliteit** van ons onderwijs op via **gevalideerde, gestandaardiseerde en genormeerde proeven** en hou zo de vinger aan de pols. Op die manier breng ik de **leerwinst van jongeren** in kaart en krijgen we zicht op de scores van elk kind. Deze instrumenten meten zowel de mate dat de leerlingen de **eindtermen** bereiken, de leerwinst van **individuele leerlingen** als de leerwinst op **schoolniveau**. We bekijken dit ook in **internationaal verband**. Ik vraag aan een **onafhankelijke instantie** om deze kwaliteitsinstrumenten te ontwikkelen, dit met betrokkenheid van de onderwijsverstrekkers. De proeven zijn per definitie **net- en koepeloverschrijdend** en focussen in eerste instantie op **Nederlands (begrijpend lezen, schrijven, grammatica) en wiskunde**. Alle scholen nemen de proeven af bij **alle leerlingen op twee momenten in het lager onderwijs en aan het einde van de eerste en de derde graad van het secundair onderwijs**. Op termijn vervangen deze meetinstrumenten de **bestaande proeven**. De resultaten **koppel ik op leerling- en schoolniveau terug aan de scholen** en stel ik op individueel niveau, maar **geanonimiseerd ter beschikking aan de overheid, de onderwijsinspectie, de onderwijsverstrekkers en onderzoekers**. Ook voor de **toelatingsproeven en andere proeven** koppel ik op deze manier terug naar de secundaire scholen. Het is absoluut niet mijn bedoeling om een **rangschikking van scholen** op te stellen, wel om de leerwinst te vergroten. Aan de hand van de resultaten van de net- en koepeloverschrijdende proeven, dient er **bijgestuurd** te worden waar nodig. Scholen waarvan de leerlingen significant minder leerwinst genereren op deze gevalideerde, gestandaardiseerde en genormeerde proeven, moeten in een **vrij te kiezen begeleidingstraject** stappen met als doel de kwaliteit van hun onderwijs te verhogen.*

Beleidsdoelstellingen

- ▶ Informatie over bereiken van de eindtermen en leerwinst op leerling-, school- en systeemniveau voor overheid en onderwijsactoren ifv kwaliteitsvol onderwijs
- ▶ Wetenschappelijk onderbouwde instrumenten die scholen en leraren ondersteunen in hun IKZ
- ▶ Gebruik toetsresultaten in functie van
 - Beoordeling van de leerling
 - Zelfreflectie door leerkracht
 - Opvolging kwaliteit scholen
 - Opvolging kwaliteit systeem

Beleidsbeslissingen

- ▶ Afname op 4 scharniermomenten in de loopbaan
- ▶ Zoveel mogelijk leerlingen nemen deel
- ▶ Samenwerking met onderwijsveld
- ▶ Haalbaarheidsstudie
- ▶ Uitvoering door onafhankelijke instantie

Beschikbaar budget (k euro)

2021	2022	2023	2024	2025
1610	2013	3393	3209	3266

- ▶ De betoelaging geschiedt binnen de perken van de hiertoe voorziene kredieten op de begroting

2. Opdrachten, onderzoeksvragen en toetskalender

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Opdrachten en taken van het Steunpunt

- 1) Toetsontwikkeling
- 2) Ondersteuning van de afname van gestandaardiseerde toetsen
- 3) Verwerking en analyse van de resultaten op leerling-, klas-, school- en systeemniveau
- 4) Rapportage van de resultaten op leerling-, klas-, school- en systeemniveau en feedback aan scholen, leraren en leerlingen
- 5) Ontwikkeling van specifieke expertise

Onderzoeksvragen

1. In welke mate boeken de leerlingen en scholen in het Vlaams onderwijs **leerwinst**?
2. In welke mate **beheersen leerlingen** in het Vlaams onderwijs **de eindtermen**?
Hoe verdelen leerlingen zich over verschillende beheersingsniveaus?
3. **Welke leerlingen(groepen) hebben het moeilijker** om de eindtermen te behalen?
4. In welke mate bestaan er **verschillen tussen scholen** in het Vlaams onderwijs in de mate dat ze leerwinst realiseren en in de mate van het beheersen van de eindtermen door hun leerlingen?
5. In welke mate **blijven de verschillen tussen (groepen van) leerlingen en scholen overeind** nadat er is rekening gehouden met de achtergrondkenmerken van leerlingen en de context van de scholen?
6. Hoe kunnen we de **verschillen** tussen (groepen) van leerlingen en scholen **verklaren**?
7. Wat is het **onderwijsaanbod** in de klas mbt tot een bepaald vak of leergebied?
8. In welke mate is er sprake van **een voor- of achteruitgang over de tijd** heen mbt het beheersen van de eindtermen met betrekking tot een bepaald vak of leergebied?

Toetsontwikkeling

- ▶ Jaarlijkse afname van een vaste set van eindtermen + roterend deel
- ▶ Basisgeletterdheid in vaste kern
- ▶ Nodige toetsverversing
- ▶ Digitale afname
- ▶ Gebruiksvriendelijke afname
- ▶ Beperkt adaptieve toetsing
- ▶ Redelijke aanpassingen
- ▶ Bewaking van kwaliteit en haalbaarheid bij eventuele toevoeging van koepelgebonden items/toetsen

Toetskalender

Toets	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Lager onderwijs							
NL 4 ^{de} lj				1 ^{ste} afname	2 ^{de} afname	3 ^{de} afname	4 ^{de} afname
WISK 4 ^{de} lj				1 ^{ste} afname	2 ^{de} afname	3 ^{de} afname	4 ^{de} afname
NL 6 ^{de} lj						1 ^{ste} afname	2 ^{de} afname
WISK 6 ^{de} lj						1 ^{ste} afname	2 ^{de} afname
Secundair onderwijs							
NL 1 ^{ste} graad			1 ^{ste} afname	2 ^{de} afname	3 ^{de} afname	4 ^{de} afname	5 ^{de} afname
WISK 1 ^{ste} graad			1 ^{ste} afname	2 ^{de} afname	3 ^{de} afname	4 ^{de} afname	5 ^{de} afname
NL 3 ^{de} graad							1 ^{ste} afname
WISK 3 ^{de} graad							1 ^{ste} afname

Ondersteuning afname

- ▶ Scholen ondersteunen bij de afname zodat deze zo vlot en gestandaardiseerd mogelijk kan gebeuren
- ▶ Handleiding en richtlijnen voor afname
- ▶ Verder te operationaliseren op basis van resultaten haalbaarheidsstudie

Verwerking en analyse

- ▶ Leerling-, klas-, school- en systeemniveau
- ▶ IRT-analyses of gelijkwaardige technieken
- ▶ Geen analyse van koepelitems/toetsen

Rapportage en feedback

- ▶ Feedback op leerling-, klas-, schoolniveau
- ▶ Feedback bruikbaar voor de beoogde doelstellingen
- ▶ Deelnemen aan overleg over digitale feedbackmodule
- ▶ Voorstel formuleren rond publieke bekendmaking resultaten
- ▶ Rapport op systeemniveau
- ▶ Gegevens op individueel niveau gepseudonimiseerd ter beschikking stellen voor analysedoelstellingen
- ▶ Geen rapportage van de resultaten op koepel-items/toetsen

Ontwikkeling specifieke expertise

- ▶ Voortdurende expertise ontwikkeling op vlak van toetsontwikkeling, verwerking, analyse en feedback
- ▶ Competenties op een geïntegreerde manier grootschalig meten
- ▶ Innovatieve itemformaten
- ▶ Innovatie in schoolfeedback

3. Gunningsprocedure

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Gunningsprocedure

Stap 1: Beoordeling door commissie bestaande uit vertegenwoordigers beleidsdomein onderwijs en vorming + wetenschappelijke peers

Stap 2: Advies van beoordelingscommissie aan Vlaamse Regering

Stap 3: Beslissing tot erkenning en betoelaging door Vlaamse Regering

Stap 4: Afsluiten beheersovereenkomst 01/01/2021- 31/12/2025

Beoordelingscriteria

Kwaliteit meerjarenplanning

- 1) Wetenschappelijke kwaliteit
- 2) Relevantie en bruikbaarheid
- 3) Kwaliteit en haalbaarheid meerjarenplanning

Expertise en complementariteit van indieners

- 4) Inbreng van en complementariteit van expertise en ervaring en kwaliteit van in het verleden gepresteerd werk relevant voor de opdracht
- 5) Kwaliteit van organisatie- en personeelsplan, inclusief samenwerking

Inzet van middelen

- 6) Begroting en efficiënte inzet van middelen

Voor alle criteria minstens 'voldoende'; voor 'begroting en efficiënte inzet van middelen' minstens 'goed' en voor minstens 3 andere criteria de score 'goed'

Aansturing van het steunpunt

- ▶ Beheersovereenkomst
- ▶ Meerjarenplan
- ▶ Jaarplan en jaarverslag
- ▶ Stuurgroep
- ▶ Huishoudelijk reglement
- ▶ Klankbordgroep

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING

Samenstelling steunpunt

- ▶ Aanvraag moet ingediend worden door minstens één universiteit
- ▶ Belang van complementaire expertise van meerdere Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs
- ▶ Promotor-coördinator
 - ZAP uit Vlaamse Universiteit
 - Coördinatietaken
- ▶ Organisatie- en personeelsplan
- ▶ Onderaanneming mogelijk voor specifieke ondersteunende of uitvoerende opdrachten, niet voor een volledige onderzoeks- en ontwikkelingsopdracht

Hoe indienen?

- ▶ Aanvraag uit 6 delen
 1. Standaard aanvraagformulier
 2. Samenwerkingsverband
 3. Meerjarenprogramma
 4. Overzicht van ervaring, expertise en wetenschappelijke inbreng
 5. Organisatieplan
 6. Overzicht van logistieke en materiële inbreng
- ▶ Taal: Nederlands
- ▶ **Deadline: 14 september 2020, 16u**
- ▶ Elektronische versie

Vragen?

DOV, Afdeling Strategische Beleidsondersteuning
jeroen.backs@ond.vlaanderen.be
miekatrien.sterck@ond.vlaanderen.be

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DEPARTEMENT
ONDERWIJS & VORMING